

PASTIERSKY LIST
Konferencie biskupov Slovenska
na Prvú adventnú nedeľu – O katolíckej identite

Drahí bratia a sestry!

Dnes – na Prvú adventnú nedeľu – začíname nový cirkevný rok. Advent každoročne prežívame ako obdobie duchovnej prípravy na sviatky Ježišovho narodenia. Duchovnú hĺbku Adventu naznačuje čítanie z Markovho evanjelia, v ktorom Pán Ježiš vyzýva svojich učeníkov k bdelosti. Hovorí im, že majú bdieť, lebo nevedia, kedy sa vráti pán domu.

Božia výzva k bdelosti je výzvou na naše obrátenie. Je apelom na svedomie, aby sme sa v každom okamihu života usilovali žiť podľa evanjelia, a nie podľa sveta. Naše duchovné obrátenie je spojené s radostným očakávaním dobrého Pána. V druhom čítaní z *Listu Korint'anom* apoštol Pavol pripomína, čo má Boh pripravené pre tých, ktorí ho nasledujú: budú obohatení milosťou poznania Pána; a tiež dostanú silu vytrvať bez úhony až do konca (porovnaj. *1 Kor 1, 5-8*).

Druhý vatikánsky koncil v konštitúcii o Cirkvi hovorí: „Do spoločenstva Cirkvi sú naplno začlenení tí, ktorí majú Kristovho Ducha, prijímajú celé jej zriadenie a všetky v nej ustanovené prostriedky spásy a sú v jej viditeľnom organizme spojení s Kristom – ktorý ju spravuje prostredníctvom najvyššieho veľkňaza a biskupov -, a to zväzkami vyznania viery, sviatostí a cirkevného vedenia a spoločenstva. Ale nespasí sa, hoci je začlenený do Cirkvi, kto nezotrvá v láske, lebo zostáva síce v lone Cirkvi „telom“, ale nie „srdcom“. Nikto zo synov a z dcér Cirkvi nech však zabúda, že svoje jedinečné postavenie nemá pripisovať svojim zásluhám, ale má za ne vďačiť osobitnej Kristovej milosti, a ak s ňou nebudú v súlade naše myšlienky, slová a skutky, nielenže sa nespasíme, ale navyše budeme prísnejšie súdení (LG, 14). Snahu o tento súlad nášho života s milosťou členstva v Kristovej Cirkvi, ktorá je od počiatku katolícka, nazývame „katolíckou identitou“.

Spoločnosť má určité predstavy, ako sa má katolík správať, čo ho charakterizuje a ako sa v nej angažuje. Tento obraz vychádza z ľudskej skúsenosti, niekedy môže byť nepravdivý a deformovaný, často je ovplyvnený dejinami. Sme katolíkami, sme hrdí na svoju vieru a Cirkev. To však neznamená, že by sme si neboli vedomí mnohých ľudských slabostí, ktoré život Cirkvi v dejinách sprevádzali. Rovnako naša hrdosť neznamená, že by sme chceli znevažovať ľudí iného presvedčenia. My sme však vo viere hlboko presvedčení, že v našej Cirkvi sa stáva najlepšie viditeľným práve to spoločenstvo, ktoré založil sám Kristus, keď poveril apoštolov, aby šli, hlásali evanjelium, učili národy a krstili ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého.

Katolícka cirkev je naším domovom. Je to miesto, kam sa môžeme kedykoľvek vrátiť ako deti k rodičom. V našich kostoloch nachádzame v Oltárnej sviatosti živého Krista, ktorý nám skrz apoštolov sľúbil, že zostane s nami až do skončenia sveta. Vo sviatostiach nachádzame veľkú duchovnú posilu pre náš každodenný život, aby sme zostali verní nášmu Majstrovi a mali dostatok síl prekonať prekážky, ktoré pred nás kladie každodenný život. Čím viac

prežívam svoje spoločenstvo s Pánom, tým viac katolícka viera preniká môj život. Čím pravidelnejšie pristupujem k sviatosti zmierenia a konám pokánie, tým skôr dokážem vo svojom svedomí správne rozlíšiť dobro od zla.

Drahí bratia a sestry! Osobný vzťah k Bohu je základom našej ľudskej a katolíckej identity. Medzi duchovným životom a vonkajšími náboženskými prejavmi jestvuje úzky súvis. Pre katolíka je samozrejmosťou navštevovať bohoslužby v nedele a prikázané sviatky či pristupovať k sviatosti zmierenia. Ak by sme sa týchto zbožných úkonov vzdávali alebo ich pravidelne vynechávali, vážne by sme sa mali pýtať samých seba, ako prežívame a rozvíjame svoju vieru a nakoľko nám na nej záleží. Otázka náboženskej praxe je zvlášť naliehavá v prípade výchovy detí a mládeže. Milí rodičia, chceme sa vám poďakovať za náboženskú výchovu, ktorú dávate svojim deťom. Rovnako vás chceme povzbudiť, aby ste s otvoreným srdcom venovali vo svojich rodinách priestor modlitbe a prichádzali spoločne na bohoslužby. Vás, chlapci a dievčatá, milá mládež, chceme pozvať a povzbudiť k odvahe budovať svoj život s Kristom. Majte dobrú vôľu a odvalu k modlitbe, prijímaniu sviatostí a duchovnému životu. Katolícka cirkev je vaším domovom, vždy tu budete vítaní. Jedného dňa to budete vy, kto bude v rodine odovzdávať posolstvo evanjelia ďalším generáciám.

Katolícka identita sa prejavuje aj v spoločenskom živote. Žijeme v dobe, v ktorej musíme zápasiť o také hodnoty, ktoré sa stáročia zdali samozrejmé. Naša krajina je dodnes poznačená ťažkým balvanom potratového zákona, ktorý spôsobil nesmierne množstvo utrpenia a duchovných škôd aj medzi veriacimi.

Rovnako zápasíme o zachovanie manželstva ako zväzku muža a ženy. Manželstvo muža a ženy, z ktorého vzniká rodina, má svoju výnimočnosť, žiaden iný vzťah mu nemožno postaviť na roveň. Tu však nejde iba o právo. Je dôležité, aby sme my sami svojimi rozhodnutiami dokazovali, že to chápeme rovnako. Mnoho mladých žije spolu bez sobáša. Jedným zo znakov našej identity by mala byť odvaha robiť rozhodnutia, neutekať pred zodpovednosťou. Rodinné vzťahy nie sú na prenájmom, s možnosťou vrátenia či výmeny. Keď ľudia majú strach zo záväzkov, práve veriaci by mali vedieť povedať: „Som tu pre teba: v zdraví a šťastí, v chorobe aj v nešťastí. Budem ťa milovať a ctíť po všetky dni svojho života!“ Nepodľahnime malomyselnosti: nestavajme budúcnosť na piesku, na spolužitíach „na skúšku“. Prejavme odvalu stavať s vierou – na skale sviatosti, o ktorú sa dá oprieť, keď ľudská krehkosť nevládze.

Ak sa pýtame, čo protirečí katolíckej identite, tak na prvom mieste je to zanedbanie nášho vzťahu s Ježišom Kristom a nemravný život. Ak sa na jednej strane zúčastňujeme na bohoslužbách, ale zároveň vieme, že ako ľudia sme v niektorej oblasti vážne zlyhali, mali by sme nastúpiť na cestu novej nápravy a konať pokánie. Nemôžeme sa zmieriť s tým, že svojím spôsobom života vydávame zlé svedectvo o spoločenstve viery, do ktorého sa hlásime. V rovnakom duchu túto pravdu pripomína aj sv. Pavol v *Prvom liste Korinťanom*. Ak trpí alebo, naopak, je vychvaľovaný jeden úd, spolu s ním trpia alebo sa radujú všetky údy. Katolíckej identite protirečí liberalizmus, ktorý relativizuje základné ľudské a prirodzené hodnoty. My katolíci nemôžeme súhlasiť s eutanáziou, údajnou možnosťou voľby pri tehotenstve; s rodovou ideológiou alebo so zmenou pojmu manželstva. S katolíckou identitou

nie je v súlade ani taká forma vlastenectva, ktorá kladie národ nad akékoľvek iné hodnoty. Sme si vedomí, že spolužitie ľudí rôznych národov, rás a jazykov nie je jednoduché. Všetci sme však stvorení na Boží obraz; za každého človeka zomrel Kristus na križi. V žiadnom prípade nesmieme urážať, znevažovať alebo fyzicky útočiť na ľudí pre ich farbu pleti, národnosť alebo náboženstvo. Rasizmus a antisemitizmus s katolíckou vierou nemajú nič spoločné.

Všetci katolíci, či už ako voliči alebo verejní predstavitelia, mali by sme sa vo verejnom živote správať tak, aby boli naše postoje v súlade s našou vierou, nikdy nie proti nej. Z toho vyplýva, že by sme v žiadnych voľbách nemali podporovať takých kandidátov, ktorých postoje sú v zásadných otázkach s našou vierou v rozpore.

Drahí bratia a sestry! Pán Ježiš nás v dnešnom evanjeliu výzva k bdelosti. Je to jeho žiadosť k oživeniu nášho duchovného života a k uvedomeniu si jeho zmyslu. Sme pozvaní k hlbšiemu a radostnejšiemu spoločenstvu s Pánom. Čím viac budeme naozaj duchovne žiť, tým autentickjšie budú aj naše vonkajšie prejavy: katolícka viera sa dôslednejšie prejaví aj v rodine, zamestnaní, škole i vo verejnom živote. Ďakujeme vám za vaše úsilie zostať Bohu verní na každom mieste, kde vás Boh postavil. Vážime si, že aj v rozličných ťažkostiach, ktoré denne prekonávate, hľadáte prameň posily v modlitbe, Božom slove a Eucharistii. Do nastávajúceho Adventného obdobia vám a vašim blízkym, na príhovor Sedembolestnej Panny Márie, vyprosujeme hojnosť Božích darov, aby ste potom mohli prežiť milostiplné a pokojné Vianoce, ktoré nech sú predzvesťou aj našej blaženej večnosti.

Zo srdca vás žehnajú biskupi Slovenska

(Pastiersky list treba prečítať na Prvú adventnú nedeľu, 3. decembra 2017, namiesto homílie)